

DARBININKAS

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grynioji ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad autos dora bujotų ten. Kur ti kybos principai bus atmesli.

Jurgis Washington.

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 39

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SO. BOSTON, MASS. GRUODŽIO (DEC) 21 D. 1915 M.

L. D. S. FONDAS JAU PILNAS.

Dalinamės su "Darbininko" prieteliais linksma žinia, kad Lietuvių Darbininkų Sąjungos Fondas jau pilnas. Prie anų seniau paskelbtųjų dar atejo pasižadėjimų iš Athol'io kuopos \$40.00. (Iš ten jau trečią atvejų, valio, atholiečiai!). Gi trūkstančius apie pusantro tūkstančio dolerių apsiėmė sudėti Bostoniečiai. Taip kad dabar jau bus visi \$4000.00. Pradžioje ateinančių metų L. D. S. nebeturės anei vieno cento skolos, išskyrus tik saviems nariams, kuriems išpalengvo, bizniui beaugant, skolos bus gražinamos. Jei dar šiomis dienomis ateitų iš kur pasižadėjimų, ar gatavų pinigų, jie bus sunaudoti įsteigimui prie "Darbininko" redakcijos knygyno (knų krautuvės), kas yra būtina reikalinga ir idėjos žvilgsniui, ir taip pat del biznio. Be to jau numanome, kad gal netrukus reikės pirkties antrą intertypą (raidžių liejamą mašiną). Ant to vieno intertypo, kurį turime, dirba trimis atmainomis trys darbininkai kiekvienas po 8 valandas ir vis dar nesuspėjame atlikti visų darbų, nes jų labai daug turime. Ačiū Dievui, "Darbininko" spaustuvių susilaukė didžiausios užuojautos iš mūsų visuomenės: ateina daug užsakymų darbų net iš tolimų valstijų.

Tai-gi dabar ir paprašysime visų tų, kurie yra pasižadėję į L. D. S. fondą savo paskolą — atsistų į ją nebeatidėliojant. Prieš Naujus Metus turime visus pinigus gauti, kad tuojau po Naujų Metų, kaip buvo manyta, nebeturėtume nei kiek skolos.

L. D. S. Valdyba.

L. D. S. KUOPOMS.

Dar tik pusė metų, kaip įsteigė L. D. Sąjunga, o jau ji turi 27 kuopas ir 625 narių. Žinia, kol dar viso darbo tik pradžia, mūsų kuopos nesusipėjo parodyti visų savo pajėgų. Tačiau ir per tą pirmą pusmetį jau nemaža nuveikta — ypač visuomeniško ir darbininkiško apsišvietimo srityje. Kuopos darydavo mėnesinius susirinkimus, svarstydavo savo reikalus, įvairius darbininkiškus klausimus. Dangelis kuopų buvo surengę darbininkiškas prakalbas, viena kita kuopa jau mėgino diskusijas; kai kurios kuopos steigė vakarus, viena kita kuopa įsteigė vakarinius kursus darbininkams, viena kita kuopa kėlė kooperacijos klausimus ir tarėsi apie steigimą kooperatyvų skolas krautuvės. Taip kad suėmus ir kruvą tas žinias, kurios pateko visuomenei per spaudą — susidaro abelnas vaizdelis, jog L. D. S. ir pirmuoju savo gyvavimo pusmečiu nemaža jau naudingo darbo darbininkų luomui atliko.

Tečiau, kad visą nuveiktą darbą tinkamai apvertinus ir pasiskatinus ateityje prie dar žymesnių darbų, reikalinga turėti pilnas žinias apie visų mūsų kuopų veikimą. Delto ir prašome kuopų sekretorių, korespondentų, kad aprašytų savo kuopų, taip sakant, istoriją: jos pradžią, tolimesnį augimą ir visus nuveiktus darbus, taip pat dabartinį kuopos stovį: kiek dabar turi narių, kiek kasos pinigų, ar kitokio

turto. Būtų labai gerai, kad kuopos sukrustų tų žinių mums atsistų kuogreičiausiai, kad jas dar galėtume indėti į Naujų Metų numerį. Jei kurios kuopos nesusipės tų žinių atsistų prieš Naujus Metus tai lai prisiunčia vėliau. Indėsimė ir tolimesnius "Darbininko" numerius.

PRANESKITE TUOJ.

"Darbininko" agentai ir prieteliai, tuoj praneškite po kiek norite kalėdinių numerių. Bus nepaprastai puošnus, gražus, dailus pasiūrėti ir smagus pasiskaityti.

NEPAPRASTOS DISKUSIJOS.

Gruodžio 19 d. vakare bažnytinėje svetainėje buvo parengtos L. D. S. 1 kp. pasikalbėjimai arba diskusijos tikslu, kad išgvildens ašikiai Tautos bendrus reikalus ir išrodyti kodėl taip išsiskirstė į partijas mūsų lietuviai amerikiečiai.

Pirmiausiai pirm. p. Vaisiaus skas vakaro vedėjas paaiškino tikslą ir del geresnio dalyko išdėstymo perstatė gerb. kun. F. Kemėšį. Jisai išaiškino visą Amerikos lietuvių judėjimą ir kodėl lietuviai išsiskirstė į partijas.

Gerb. kun. F. Kemėšis nurodė aiškiai visiems apie buvusius Seimus ir apie dabartinį lietuvių judėjimą, taip-gi ir apie Tautos Tarybą.

Užbaigus kalbą buvo paduota visiems viešai ršti užkliudytus svarbiausius klausimus, delko lietuviai išsiskirstė į partijas ir kas tame kaltas.

Tuojaus socialistų kuopos narys p. Junaitis pradėjo aiškinti, kad Chicago Seimas nebuvo šauktas viešai ir t.t. Antras p. Dragašius neva tautininkų arba laisvamanių partijos narys pradėjo užmėti. nėti kun. F. Kemėšiui ir rodė labai neaiškia savo mintį kas tame kaltas ir pasigyrė, kad dabartiniais lietuvių fondams neaukasiaus nei vienas, bet siūsiąs į Lietuvą.

Abu kalbėtoju, kaip socialistų, taip ir tautininkų nieko svarbaus nenurodė, del kokių priežasčių nenorėjo važiuoti į Chicago Seimą ir kodėl šaukė į Brooklyn'ą, N. Y. Vien tik maišė vieną dalyką su kitu ir nieko negalima buvo aiškiai suprasti jų kalbos. Vien tik tas, kad abu pripažino, jog lietuviai amerikiečiai turėtų ir vienybę ir veikti išvien.

Gerb. kun. F. Kemėšis ir kiti katalikų kalbėtojai nurodė aiškiai, kaip lietuviai katalikai šaukdami Chicago Seimą kvietė visus be skirtumo ir kaip šiandien Tautos Taryba buvo net du sykiu atsisaukus ir visas sroves, ir visas organizacijas ir kad lietuviai socialistai ir tautininkai visai neatkreipė atydos ir kad nekurie šmeižė ir niekino ją.

Paskui išklausius visų gerb. F. Kemėšis išnešė tokia rezoliuciją arba sutrauką visų kalbų; būtent: "pageidaujama, kad visos Amerikos lietuvių srovės suėtų į bendrą darbą Tautos Taryboje tais pamatais, kuriuos nustatė Chicago Seimas."

Visi pritarė tam, tik vienas prieš balsavo. Pirmininkas paklausė visų ar reikalinga tokie pasikalbėji-

mai ir ar verta rengti toliau; visi vienbalsiai pripažino reikalingu.

Žmonių buvo nemažas būrelis, bet vis-gi galėjo būti kur kas daugiau.

Nors Boston'o kolonija gana didelė, bet ligšiol visas veikimas buvo silpnas, ypač katalikų tarpe, bet dabar atsiradus veikėjui, susilaukė savo tarpe laikraščio "Darbininko", atsirado visokių idėjų kuopų ir draugijų, pradėjo darbą kur kas smarkiau varyti pirmyn ir dabar lietuviai katalikai kur kas smarkiau veikia tautiškuose reikaluose, rengia tokius pasikalbėjimus, kad išsiaiškintų vieni kitiems visus nesusipratimus ir kad suėjus į vieną krūvą veikti išvien tokiuose svarbiuose tautos reikaluose.

Ten Buvęs.

GRUMSIS ANT GRAIKŲ ŽEMES.

Londonas. — Šiuo kartu ant visų frontų karės laukuose nieko ypatingai svarbaus nesisėda. Kariniai ekspertai tvirtina, kad be po švenčių žinių veikimų nei nebūsių.

Bet netolimoj ateityje galės išsivystyti svarbių dalykų ant visų frontų.

Bulgarai ir teutonai Serbijai, Graikijos parubežyje tvarkosi ir taisosi. Jie turi arti 2 milijonų kareivių. Ta armija dabar grupuojama, aprūpinama reikalingais daiktais ir išrodo, kad gatavojama užpulti talkininkus ant graikų žemės ir išmūšti juos iš Salonikų.

Bulgarams ir teutonams daug neramumo daro rusų koncentracija Besaribijoje ir italų išsėdimas Albanijoje.

Kiti pranešimai skelbia, kad bulgarai nenorėtų eiti ir grumtis ant graikų žemės.

Iš Sofijos ateina žinia, būk Bulgarios premieras pasakęs, kad bulgarai ir teutonai vys lauk talkininkus iš graikų žemės, bet prižadės Graikijai sugrąžinti visas žemes ir Salonikų miestą. Todel Graikija būk nesipriešys, kad ant jos žemės grumtūs kariaujančios pusės.

TAISO GELEŽINKELIUS.

Pabėgėliai iš Serbijos sako, kad teutonai skubiai taiso Serbijoj geležinkelius. Visoje Serbijoj geležinkeliai ir keliai atbudavojami.

Pietinėj Serbijoj mieste Monastir general-gub. paskirtas bulgarų gen. Teodorof.

PRIGLAUS PABEGELIUS.

Graikijon prigarmėjo daug serbų pabėgėlių sunku juos ten išmaityti, nes ir patiems graikams savo šalyje neužderi pakaktinai javų.

Tai Graikijos ir Serbijos valdžia nutarė pabėgėlius gabenti ant salų Viduržemėje jūrėj. Jan 4.000 pabėgėlių atgabenta ant Volo salos, tiek pat ant Korfų, kiti bus gabunami ant Ciprus salos. Italija priimsianti pabėgėlių ant salos Sicilija. Pabėgėliai daugiausiai moters ir maži vaikai. Vyrai arba armijoj arba dirba drutvietes aplink Salon'kus. Tos drutvietės dar nepabaigtos, nors darbas dieną ir naktį eina.

Į Salonikus vis pribūna naujos kariuomenės.

Talkininkai Salonikuose gavo žinia, kad vokiečiai atsigabeno Sofijon, Bulgarijos soser-

tinėn 24 didžiausias armotas. Jos būsiančios panaudotos daužymui ir griovimui drutviečių apie Salonikus.

VERZIASI PER DAUGUVĄ.

Neoficialių žinių gauta, kad vokiečiai atnaujino veikimus Kurse. Vėl pradėję veikti, kad paėmus Rygą ir Dvinską. Vokiečiai, anot privatinų pranešimų, pradėję veržtis per Dauguvą tarp Rygos ir Dvinską. Nei Berline, nei Petrograde nieko oficialiai apie tai nepranešama.

Rusai užkaukazyje varosi pirmyn. Tikisi galų gale susijungti su anglais, veikiančiais Mesopotamijoj. Dabar rusai dar 200 mylių nuo Bagdado.

IESKO PASKOLOS ŠVEICARIJOJ.

Geneva. — Vokiečių valdžia nori užtraukti paskolą Šveicarijoj. Vokiečių pinigai labai nupuolė. Taip žemai stovi, kaip niekuomet nestovėjo nuo karės pradžios.

NUSKANDINO DU LAIVU.

Berlinas. — Vokietijos valdžia paskelbė, jog vokiečių skraiduolis Bremen ir vienas torpėdinis laivas buvo sutorpeduoti Baltikoj. Jurininkų didžuma išsigelbėjo. Bremen buvo pastatytas 1903 m. Buvo 340 pėdų ilgas. Ant jo buvo 300 jurininkų.

KIEK ŽUVO VOKIEČIŲ DIDIKŲ.

Rotterdam. — Gothos Al-manache, tik ką išleistame, paduodama surašas kiek šiemet per 10 mėnesių žuvo Vokietijos didikų. Būtent užmušta 189 vokiečių grafų, 456 baronai, 592 senovės aristokratų ir 552 aristokratų, gavusių titulus šiais laikais.

DVI SOSTINĖS SUJUNGTO TELEFONU.

Berlinas. — Teutonai įsteigė tiesioginę telefonų komunikaciją tarp Berlino ir Sofijos Bulgarijos sostinės. Viešos eina per Nish, Orsova, Buda-peštą ir į Berliną. Tuo telefonu pirmiausia kalbėjosi Vokietijos ir Bulgarijos karės ministrai.

UŽSIDEGE KANALAS.

Glasgow, Škotija. — Ypatingas dalykas buvo atsitikęs. Distillery kompanijos sandėlyje ištiko gaisras. Degtinės bačkos ėmė poškėti ir deganti svaigalai užė netoli esantin kanalą. Visas kanalas atsirado liepsnose.

Tame sandėlyje buvo sukrauta 12.000 bačkų degtinės. Ir viskas sutekėjo kanalą arba sudegė rusyje.

Pribuvę gaisrininkai pompavo vandenį iš kanalo dugno ir švirkštė ant liepsnojančio paviršiaus.

ATMUŠĖ 180 ATAKŲ.

Berlinas. — Vienam vengrų korpusui buvo pavesta ginti Italijos parubežyje Krn augšturmas. Italai buvo užsipykę jās paimti. Vengrai pasidarė iš sušalusiu lavonų kruvas ir už jų pasislėpė per 200 dienų laikėsi ir per tą laiką atmušė 180 italų atakų.

SERBŲ KARALIUS RYMAN.

Rymas. — Pasklido gandas, kad Italijos valdžia nusprendžius priklausti savo sostinėj serbų karalių ir visus minis-

terius. Panašiai, kaip Francija, kad davė prieglaudą belgų valdžiai.

ITALIJA NE JUOKAIS KARIAUJA.

Rymas. — Dabar Italija jau turi sumobilizavus 2.000.000 kareivių. Mobilizuoja dar vieną milijoną. Vienas milijonas yra karės lauke ir vienas laikomas rezerve užkimšti spragas.

Veik visos jėgos išstatytos prieš Austriją. Italija yra užsispyrus užkariauti italų apgyventas provincijas su miestu Trieste.

Anot italų apskaitliavimo karėj italai neteko 45.000 kareivių, austrai 90.000. Italai paėmė nelaisvėn 28.000 austrų. Italų Austrijos nelaisvėj esą 1.200.

SODININKO LOBIS.

Hood River, Ore. — Sodininkas N. Bone priskynė šį rudinį savo sodne nuo 400 obelių 5.000 skrynių obuolių. Jo sodnas yra 12 metų senumo.

AR SVEIKAS PROTU.

Akron, Ohio. — Theodore Bibea bažnyčioje laike kolekto imetė penkdolierinę. Dabar vietos policija teiraujasi ar tas žmogus yra protškai sveikas.

NUSIŽUDĖ AKLA MOTERIS.

Portland, Me. — Moteriškė L. Connors apjakus 25 m. atgal nusprendė pabaigti savo vargingo gyvenimo dienas. Apsimuturavę galvą paklodėm, uostė chloroformą ir pribagė gėstančią gyvybę, nes jau tu-

TITANICO REIKALAI PABAIGTI.

New York. — White Star kompanija suvedė rokundus ir atliko ismokėti \$604.000 nuskentėjusiems Titanico n. skendus. Titanic nuskendė gruodžio 15 d. 1915 m. ir 1500 viršum prigirė. Nukentėjusieji reikalavo atlyginimo Amerikos nukentėjusiems bušmokėta pusė milijono, Anglijos nukentėjusiems \$114.000.

UŽTALŽE 150 GYVAČIŲ.

Worcester, Knn. — Trečią apskrityje vieno farmerio samlininkai užėjo kruvą barškanių gyvačių. Stoją darbai per keletą minučių užtalž 150 biauربیų.

LONDONAS. — Lordas de la Warr mirė Messinoj nuo reumatizmo ir plaučių uždegimo. Jis tarnavo Dardaneliuose.

CHESTER, PENN. — Susikūle du traukiniai. Penki užmušti, 11 sužeisti. Nelaimė ištikus del tirštos miglos Mašinistai nematė signalų.

WASHINGTON. — Karės departamentas plenuoja Amerikos pakrantėse sudaryti didžiausias pasaulyje tvirtoves. Del to busių nulietos didžiausios kalibro armotos.

LONDONAS. — Graikijos valdžia priminė bulgarų ir teutonų valdžioms, kad jos nepavestų graikų žemės karės laukui, t. y. Graikija priešinais teutonų ir bulgarų ėjimui graikų žemėn.

LONDONAS. — Lordas Kitchener užginčijo paskalą apie jo susižiedavimą su grafiene Minto.

WASHINGTON. — Prez. Wilsono ir p. Galt šliubas atsiuvo subatoj ir jaunavedžiu apleidė sostinę, pribuvo į Hot Springs, Va.

PARYZIUS. — Italija Albanijoje, mieste Avlonoj, išsodino 30.000 kareivių.

LONDONAS. — Garlaivis Leuenpool su daiktais nukentėjusiems belgams, plaukęs iš New Yorko, užėjo ant minos ir buvo pažeistas.

BERLINAS. — Černogorijoje teutonai užėmė Biepolje ir paėmė nelaisvėn 700 černogorų.

PARYZIUS. — Francužų aeroplanai numetė 20 bombų ant Metz, Sablens stoties.

LONDONAS. — Vokiečių patulinis laivas Dunz nuskendo Baltikoj. Į Danijos pakrantes bangos išmetė to laivo oficerius ir jurininkus.

LONDONAS. — Iš Amsterdamo pranešama, kad mūsųose žuvo vokiečių gen. Stockhausen.

WEBSTER, MASS. — Eben Davis, 55 metų amžiaus nusišovė savo namų rusyje. Jam buvo arklys ispyręs ir žaizdoje išsivystė kraujo užnuodijimas. Įpuolė nusiminiman ir pasidarė galą.

ZUERICH. — Visoje Austro-Vengrijoje duona išduodama tik pagal tikietus. Taip kaip Vokietijoje.

SPRINGFIELD, MASS. — Naujojoj Anglijoj važinėja atstovai Rusijos valdžios. Nori duoti užsakymus išdirbti amuniciją ir lankosi po didžiausias dirbtuves.

GENERAL KOJEVSS
Serbijos užkariautojas.

SUTAIŠĖ PANAMOS KANALĄ.

Panama. — Tuoj po Naujų Metų busią galima vartoti Panamo kanalą, kurs buvo valomas nuo rugsėjo 18 d. Buvo nuslinkę kanalan daug žemių ir reikėjo valyti. Buvo spėjama, jog be pavasario nebus galima jo vartoti. Bet pasitaikė gražus oras ir darbas galėjo eiti sparčiai.

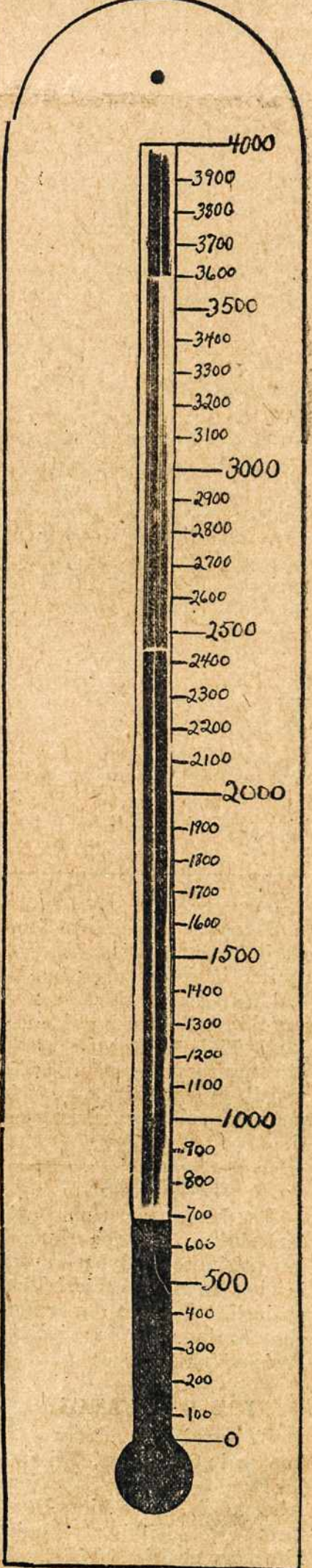
BERLINAS. — Francijoje ties Armentieres anglai darė netikėtą ataką, bet vokiečių buvo atmušti.

LIGOS SKERDŽIA MEKSİKONUS.

Mexico City. — Baisios ligos ėmė skliti Meksikos sostinėj. Šiltinės skerdžia žmones, kaip meitėlius. Jau nėra nei vienos šeimos, kur šiltinės nebūtų išnešę savo aukos.

Ofisose uždrausta sveikintis paduodant ranką, kad tuomet neužkrėstų vieni antrų. Gen. Gonzales paskyrė 500 kareivių dizinfektavimui kazerinių ir viešųjų vietų.

Ural Barometras pasiekė augštybių.

DARBININKAS

Meina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

PRENUMERATA:

Metams.....\$3.00
Pusmečiui.....\$1.50
Trims mėnesiams.....75c

Atskiras numeris 3 c.
Laiškus ir pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"

(The Worker)
The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the
St. Joseph's Lithuanian R. C.

Association of Labor
SUBSCRIPTION RATES:

Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

NETEISINGUMAS.

Tarp ydų, kurios ima įsigalėti tarp Amerikos lietuvių, yra neteisingumas. Tai blogybė apsirėškia tarp draugaujančių asmenų ir tarp lietuvių kostumerių ir biznierių. Nemažai girdime apie skolų negrąžinimą; pasitaiko ir tiesioginių vagysčių. Tai labai apgailėtini apsirėškimai.

Tiek ir tiek girdime, kaip emėjai iš krautuvinių bargan, nesirūpina atsiteisti, neatiteisė. Pabėga kitan miestam, arba net ant tiek sukiaulėja, kad gyvena tame pat mieste ir vienoj krautuvėj įsikolines ima imti sau dalykus iš kitos, visai nesirūpindamas atsiteisti pirmajam.

Lietuvių b'zniai kenčia dažnai dėl vedėjų neapsukrumo, nesupratimo, apsilėidimo, bet gal nemažiau suvargsta dėl kostumerių neteisingumo, dėl jų neatsiųgimimo už paimtus dalykus bargan.

Jei biznieriui vienas, antiras, trečias neatsiteisia už paimtus bargan dalykus, tai visgi kaip nors jis turi atgauti savo. Čia jau reikia arba pabranginti k'ntiems, arba duoti blogesnes prekes, arba mažinti svarus, arba kreivuoti kitokio būdu. Tat del kelių šelmų turi paskui kęsti dešėtkai. Be to tokiuose apsirėškimuose tvirksta, puola žemyn tie, kurie neteisingai pasielgia ir gadina biznierių, kuriems šiaip jau nestokoja pagundų pamažinti svarą, pabranginti ir t.t.

Pereituose dviejuose "Darbininko" numeruose buvo plačiai nušviestas mūsų korespondento lietuviškioji biznierių Waterbury'je, Conn. Daug maž panašiai dedasi po visas lietuvių kolonijas. Tai reikėtų pradėti pastoti kelią tam piktui.

KALĖDINIS NUMERIS.

Sekantis "Darbininko" numeris bus kalėdinis. Pasirūpysime išleisti kuogreičiausią, kad tas numeris prieš šventes pasiektų ir tolimasias kolonijas. Tikimės išleisti seredoj. Šią savaitę del švenčių išleisime tik du numerius, t. y. šį ir pošnų, dailų kalėdinį numerį.

ČARTERIAI.

Dar kartą primename apie čarterius. Nekuriu kuopos jau prisitunt valdybos vardus ir toms kuopoms čarteriai bus pasiūti. Bet yra dar kuopų, nuo kurių nieko negirdėtis. Pasiskubinkite.

L. D. S. VIS AUGA.

Šią savaitę jau turime 27 kuopas ir 625 narius. Dvi naujos kuopos susitvė. Viena Kingston, Pa., o kita Rumford, Me. Kiltime! Atminkite mūsų obalsi: "Tūkstantis narių iki seimo."

SISTAS IŠ MASKVOS GYVENIMO.

Nelėmtos karės aplinkybės perskyrė gyvasias mūsų tautos pajėgas į dvi bemaž lygi dalyje ir padėjo tarp jų nepereinamą sieną. Dabar sunku kalbėti apie lietuvių tautos samonės vienumą, kadangi viena dalis nežino, ką mąsto ir dirba antroji, gyvendama suvis kitokiose gyvenimo aplinkybėse. O darbo kaip vieniams taip ir antriems begalės. Ir galbūt, mažai kalbėti apie darbo daugumą, kada tenka kartais pagalvoti del mūsų tautos likimo. Lietuviams, gyvenant tarp germanų ir slavų, sunku bus ir pasibaigus šiai karai, kuri vargu bus paskutinė. Lietuva visuomet bus arti sienos tarp tų dviejų valstybių, ir pavojaus mums visuomet grums.

Kaip tolimo griautinio dundėjimas, kartais pasigirsta laikraščiuose iš vienos pusės, vokiečiai esą sumanę kolonizuoti Lietuvą ir Baltijos pajūrį. Ir todėl dabar šiuo žvilgsniu mums reikia susiglausti ir ankštesnį būrį ir pasiruošti į kultūrinę kovą už savo individybę, už dvasios gyvybę. Pavojaus štai prieš mus. Vienok šiandien mums ne laikas nusiminti, blaškyties į visas puses arba, pasinėrus pesimistinėveiklume, laukti blogo. Dabar reikalinga mobilizuoti ateinančiam laikui visos mūsų pajėgos. Reikalinga kritikos pagalba užlyginti grioviams ant mūsų tautos kelio. Mūsų pajėgų ekonomija, racijonalinis ūkis tik patikrins mums stiprybės, gyvybės ir galės.

Iš tėviškės teko kraustyties bemaž visai mūsų moksleivams einančiam jaunomenei. Mūsų moksleivija kultūros darbe yra ne vien tik medžiaga, bet taip pat ir frankis ir pajėga. Augusiųjų mokyklų moksleiviams jau yra dalis piliečio pareigų. Ir ištiesų, dalis moksleivų einančios jaunomenės išėjo į tautos darbą ir, dažnai užmiršdami knygą, sveikatą, dirba ten, kame matomas didžiausias reikalas.

Antra nedidelė moksleivių dalis rimtai tęsia mokslą ir baigia akademijos darbą, kad paskui savo žiniomis eitų padėti pagalbos reikalingiems. Bet yra didesnė studentų pusė, kuri, neturėdama blogų norų, vis delto šalinasi nuo darbo, minties, knygos. Vienas iš svarbiųjų uždavinių yra ištraukti iš inercijos ir suteikti veiklumo pasyvinams "indiferentams" moksleiviams, ir drauge padidinti darbininkų skaičių.

J. L. S.

ORLAS.

Atvažiuavau čia rūpintis pabėgėliais. Salta. Pabėgėlių daugybė. Per juos nei viešbutyje negali rasti vietos. O brangybė visokių daiktų — valgis, apdaras ir butai brangiau negu Petrapilyje.

Iš pat pirmos dienos susidurian su pabėgėliais stotyje. Daugelis jų tik trumpam laukui sustoję Orle ir pasiryžę važiuoti toliau. Kaikurie atsilikę nuo savųjų ir nebežino, kame jų iškoti. Jie patys nelaimingieji pabėgėliai. Šit sunkiu vieną senį: išblįsęs, sudžiūvęs, panašus daigian į numirėlį, ne į gyvą žmogų. Prieš tris savaites jis apsirgęs kelyje. Jį palikę Orle ir nuvežę į ligoninę, o jo senė nuvažiavusi toliau. Dabar ji paleidę iš ligoninės. Norėtų vargas važiuoti prie savo senės, vaikščioja visų klausinėdams, bet nieks negali jam pasakyti.

Norėdama susipažinti su darbu ir jo sąlygomis buvau gubernijos ir apskrities žemietų valdybose, buvau Tatjanos Komitete ir kitose įstaigose — visur mane priėmė maloniai. Pabėgėlių šelpimo darbas bėgas dar tik tvarkomas, nes pirmiau Orlas buvęs tik toki vieta, iš kurios pabėgėliai būvę siunčiami toliau. Dabar jie jau paliekami čia pat arba siunčiami gyventi į apskrities. Daugelis pabėgėlių apsisotja patys, nesiklaudami

nieko. Dabar Orlo gubernijoje pabėgėlių bus apie 26.000: pačiame Orle 3355, jo apskrityje 2500, Br'ansko apskrityje 7.000, Jelecko—6824, Karačovo—2100, Liveno—1581, Trupcevo—1538, Sievsko—700 ir kitose vietose. Šie apskaitymai yra padaryti tik didumai, nes gubernijos žemietybės valdyboje pabėgėliai yra rašomi tik bendrai. Netrukus apskirtyse būsiančios įstegtos tam tikros globos ir tada imsią rašyti ir tautomis. Pačiame Orlo mieste pabėgėlius rašo ir tautomis D. K. Tatjanos Komitete. Ten galima bus sužinoti, kiek yra lietuvių, o į apskrities teks nuvažiuoti patiems.

Orle yra 4 pabėgėlių prieiglaudos, D. K. Tatjanos Komiteto įtaisytos. Prašysime kad bent vieną duotų lietuviams.

Lietuvių inteligentų Orle bus apie 20. Daugumas jau gavo vietą ir darbo. Tarp kitko Kasakaitis, išėjęs augstuosius mokslus, darbuojasi D. K. Tatjanos Komitete jo sekretoriumi. Pasirodė, tie lietuviai senai jau besibanda steigti Lietuvių Draugijos skyrių. Noro darbuotis esama daug. Kas galėjo susiraišyti nariais, ir prašymas jau pasisųtas Centraliniam Komitetui.

Visų pirmiausiai reikės pasirūpinti bendrabučių, vaikams prieiglauda-mokyklų, šilto apdary. Tatjanos Komitetas buvo sutaisęs rinklavių, kurioje dalyvavo ir lietuviai. Kiek surinkta, dar nėra žinios.

Kitą kartą skųsdavau savo vargais. Dabar susidūrusi su tikruoju vargu, supratau, koks jis, palyginti, mažas. Šit "Pochvalinskių bokštas." Tat pabėgėlių prieiglauda, viena iš anų 4, D. K. Tatjanos Komiteto įtaisyta. Tamsūs, siauri koridoriai, apšlėmštos, apspiaudytos grindys, drėgnos sienos. Kaikuriuose kambariuose tiek drėgmės, jog pelkės talkšo.

Tuo tik įkėlus koją į bokštą, koridoriuje ant grindų, ant saujos šiaudų sėdi susitraukusi senutė ir dreba. Ji tik galvą lūnguoja. Kitame kampe, taip pat ant grindų, asloje gulį išsitiesęs dar jaunas vaikinai, mažne vienasmarškinis, kažkokiais skuriais apsidangstęs.

Susirgus pagalba duoda gydytojas ir sesers, bet gydytojas, sako, ateinau retai. Lietuvių taip pat yra ligonių. Vienos moters vyras numiręs kelyje, vienas vaikas miręs čia, antenas esąs ligoninėje. Ir mano serga du vaiku sako, kita jauna moteriškė Kviečiame daktarą už pinigų, už vaistus taip pat mokame. Gavus lietuviams vieną bendrabutį ir įtaisyti prieiglaudas, bus sutarkyta ir gydytojo pagalba.

Bendrabučiuose pabėgėliams yra duodami pietūs ir 2 gabaliuku sukrasus. Tie, kurie stovi barakuose, stotyje, šiaip jau kokiose linydėse, ir tie, kurie važiuoja pro Orlą pro šalį, pietus gauna maitinamose punktuose stotyje. Tokių punktų yra du: Miestų Sąjungos ir Žemietų Sąjungos. Miestų Sąjungos maitinamasis punktas kasdien duoda pietų nuo 15 lig 25 tūkstantis ne mažiau, kaip 1.000 rb. Ten pat yra teikiama ir gydytojo pagalba.

Būdamas barakuose radau daug lietuvių. Daug kas neturi šilto drabužio ir avalinės. Jiems taip pat reikalingas bendrabutis. Viena, ir gavus jį, nesutylps. Kiek išviso yra lietuvių, sunku pasakyti. Žinomų jau yra daugiau ne 500 žm., bet t'k dalis.

Su butais tikras vargas negalima gauti. Nė mokyklai prieiglauda negalima gauti vietos, o mokslo metų vaikų bus apie 100. Noro mokyties taip pat netruksta.

Daug moterų pabėgėlių yra mokančiųjų siūti, trys net suvamasias mašinas turi atsivežusios. Norima įtaisyti dirbtuvių, pirkti materiją, o siurbėjos galės apsiūti reikalinguosius drabužius. Žinoma, už darbą reikės mokėti. Be to,

yra daug mergaičių, norinčių pramokti siūti. Reikėtų ir joms padėti.

Dauguma lietuvių pabėgėlių yra iš Kauno gubernijos, bet yra ir iš Vilniaus ir iš Suvalkų. Kaikurie traukė kruvomis su visu savo turtu, su visa savo manta. Taip, sakysim, iš Kauno gub. iš Raudondvario valščiaus iškelavo 130 žm. su vežimais, vaikais ir gyvuliais. Važiavo jie 3 mėnesius ir galų gale Sklovo stotyje Mogilevos gub., palikę po vieną žmogų prie vežimų ir gyvulių atiduoti juos rekvizicijos komisijai, patys atvažiojo į Orlą. Gubernijos Žemietybės pabėgėlių globėjas sakė, kad prieš 8 ar 10 dienų Karačevan atvykę su vežmais ir su visa manta 62 šeimyni iš Kauno gubernijos. Jiems buvę siūloma darbo, bet jie jo neėmė, o nuvažioję toliau į Orlo pusę. Sako, kad tai būvę lietuviai.

L. Vienažinskaitė.

RIEZANĖ.

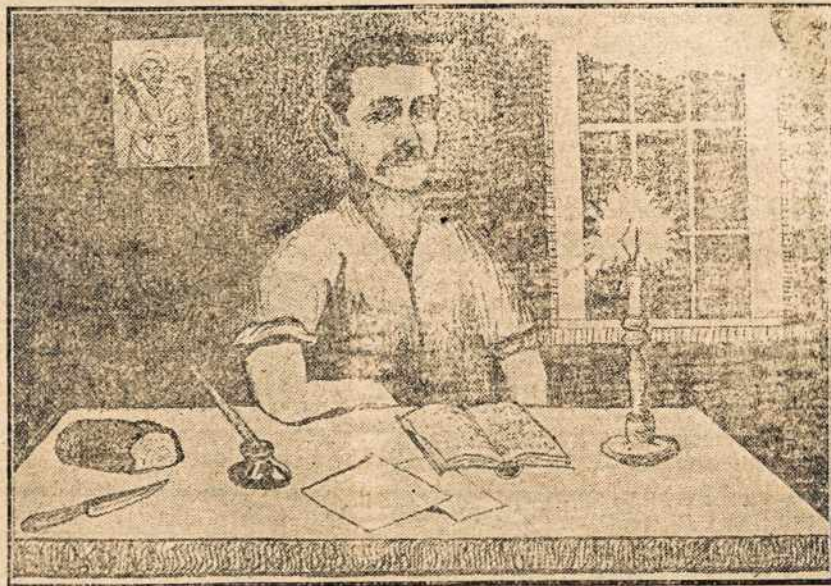
Riezanėje, kaip ir kiekvienam vidurinėm Rusijos mieste, pabėgėlių pilna. Pačioje Riezanėje lig šio laiko apsisotjo 2.500 žmonių, sodžiuose ir apskrities miestuose bus apie 30.000. Kiek yra kurios tautos ir tikybos, lig šio laiko tikrai sužinoti neteko. Kreipiant tuo reikalu į vice-gubernatorių, kuris mane pasiuntė į gubernijos žemietybės valdybą. Bet ir ten tą pat. Gubernatoriui kad ir isakęs surašyti tautomis ir tikybmomis, bet žemietybė neapsėjanti to padaryti. Ilgaiuiui padarysiai visa. Lietuvių pačioje Riezanėje gali būti kokie 700-800. Ligšiol surašyta jų lig 150. Rašymas eina palengva, nes žmonės išblaškyti po visą miestą, sunku surasti. Daug lietuvių yra apsigyvenusių už miesto. Kabanovo sodžiuje, kokie 4-5 varstai nuo miesto, gyvena 13 šeimynų, apie 80 žm. Ir beveik kiekvienam sodžiuje galima surasti bent po kelias šeimynas. Į sodžius žmonės gabenami del to, kad m'este labai brangūs butai. Atvažiuojant Riezanę daug sugaiši, kol kokią linydę; bet ir ta bus brangesnė už pačius pinigus. Visi didieji butai užimti karės reikalamis.

Miesto valdyba įtaisė du dideliu bendrabučiu, kuriuose gyvena 195 pabėgėliai, iš jų 88 rusai, 6 latviai ir 101 lenkas; lenkų skaičiuje dauguma lietuvių, nes čia rusai nemoka skirti lietuvių nuo lenkų. Visi, kurie gyvena bendrabučiuose, gauna ir išlaikymą. Yra pasamdytas bendrabutis ir lietuviams pabėgėliams sausas, šiltas, šviešus, augstos lubomis. Jei nebus jame įtaisyta virtuvė, kuriai negalima rasti buto, tai bus galima sutalpinti apie 70-80 žmonių, o jei bus ir virtuvė, tada mažiau. Dabar bendrabutyje yra 30 su viršum lietuvių, kurie, lig atidarant bendrą virtuvę, gauna iš Lietuvių Komiteto provizijos ir patys sau verdasi.

Kiti pabėgėliai gyvena privatinuose butuose. Jie gauna maistui iš žemietybės valdybos po 20 kap. kasdien suaugę ir po 10—15 kap. vaikai. Lenkų Komitetas taip pat duoda po 20 kap suaugusiems. Lietuvių inteligentų čia visai nėra. Klebonas lenkas, žmogus teisingas; įvedė lietuviams pamaldas, kuriomis dabar lietuviai naudoja ligiai su lenkais. Sako, vienai lenkei buvęs dygtelėjęs širdin pavydas, ėmusi bėgioti su skundais, bet vargšė nieko nepešusi ir liovusis.

Gaila, kad Riezanėje nėra dar lietuviu kunigo, kurs nuolat čia gyventų. Ligšiol lietuvių pamaldas laikė pabėgėlis kunigas Markelis, bet jisai gali išvažiuoti ir lietuviui pasilikti be pamaldų (rodos, jau išvažiojo. Red.) Riezanėje yra atvažiuoję jaunas kunigas lenkas; lietuviškai nemoka; jis giriąs būsiąs paskirtas visai Riezanės gubernijai pabėgėlių reikalų rūpinti. Jei taip būtų, būtų la-

Iš po darbininko plunksnos.

GEROJI TOKIA BUVO.

— Mamele, motinėle! ojei ojei!

Taip šaukė išsižiojus ir paleidus gerkle Didorij Onelė, jauniausioji vos dešimtį metų turinti mergelė.

— Kas yra, kas pasidarė, ko šauki, kaip varna išsižiojus, ar kas dega?

Užklauskė močeka pasikeldama nuo ratelio, ir išvertusi perbalusias, kaip kukulius, akis įsmeigė į mergelę.

— Ana per kiemą ateina elgeta su lazdomis ir terbomis — o mūsų rudi paleistas nuo lenciugo, kad tik nabagai seneliui neįkastų.

— O tai biauzybė išgązdino, tft! kad tu nusprogtum neužaugus. Aš maniau kad čia gana kas pasidarė, o čia visai nieko.

Ir jkibus abiem rankom į mergelės palaidus ir susivėlusius plaukelius savo močekišku malonumu patraukė artyn prie savęs, o paskui pastūmė nuo savęs, dar pasuko į vieną pusę ir į antrą ir su koja spyrė pasturgalin taip, kad mergelė atsidūrė kamputyje palei užpečkį, kur buvo sukrautos klumpės, vyžos ir naginės ir parista tašomoji kaladė. Sugniubo mergelę taip, kad net žnektelėjo. Valandėlę pagulėjus ant žemės, ir biskelį atsipeikėjęs pradėjo tyliai verkšlenti, o ašaros kaip žirn'ai viena paskui kitą birėjo per jos veidelį ir krito ant sieros žemelės. O ta siera žemelė, tartum atjauzdama našlaitėles širdies skausmą, taip go-džiai rijo ant jos krantinčias tas našlaitėles ašarėles kaip perlų, briliantų trupinėlius skaisčias tyras graudžias ašarėles — varguolių balsamą, paguodą nusiramimą.

Tuom tarpu rudi išpuolės, kaip smakas ir priemenės, įsikando seneliui elgetai už skverno ir taip smarkiai patraukė, kad seniui nebuvė kada suspėti nei su lazda pakemėruot ir liko perplėštu ant žemės stačiai į balą, kur buvo paršiukų ištryptas ir ančių išplurkšta ir skysta kaip kisielius.

Sumirko senelio terbos su duonele, išbiro kruopos su miltais, ir susikūlė k'aušiniai ir sumaimaišė su lašiniu ir mėsos šmoteliais. Padarė terboje tokią makaliene kaip paskutinioji revoliucija kad buvo.

Negana tų visų nelaimių dar biauzybė rudi paspėjo seneliui pusėtina keliose vietose dantis įleisti o blauzda taip perkando, kad kraujas pradėjo tekėti ir sukrvino senelio baltais kelnės autus ir vyžas ir dar ant žemės taškai raudonavo.

Senelis iš karto labai persigando, bet perplėstas ant žemės ir pajutęs nemelį maudinę skystoje dumblynės pliužėje ir aštrių šunies dantų kandi, pradėjo gvoltu šaukti pagalbos, kad jį gelbėtų, ratavotų.

Piemenukė bulvnyneje rinko jovalui virt bulviukus. Išgirdusi elgetos šauksmą ir šunies lojimą išpuolė laukan ir pripuolus su menturiu kad drož šuniui per pat uodegą, tai tas net atšoko atgal ir cypatelėjo. Tai per langą pamačiusi gspad'ne susiraukė, paraudonavo ir nutvėrus šluotą kaip išpuks ant kiemo, it kokia ragana, kaip pradės vargšę piemenukę su šluota vanot — vis į dumblynę pasišlapydama. O vis šaukia, vis keikia, vis rėkia: "O tu š'okia, tu tokia, anokia. Kaip tu drįsti gspadoriaus šunį mušti ir dar su menturiu; juk tu biauzybe gali jam plaukus nu-

bai gaila, nes lietuviai liktų be pamaldų. O Riezanėje lietuvis kunigas būtinai reikalingas.

K.

CARUI PRIPAŽINTA ŠV. JURGIO KRYŽIUS.

Pietų vakarų fronto taryba šv. Jurgio Kryžiaus skirti nutarė įteikti carui šv. Jurgio 4-ojo laipsnio Kryžių už nuopelnus arm'oje, būtent už lankymą pavojingųjų vietų ir tuo kėlimą kareivių dvasios ir drąsos.

Valstybės Dūma viename savo paskutiniųjų posėdžių įnešė sumanytą panaikinti lenkų teisių susaurinimą. Šitas sumanymas buvo įduotas peržiūreti ir nuspręsti vidaus reikalų ministerijai.

Dabar ministerijoje esąs išdirbtas tam tikras įstatymo samanymas ir parašytas jam paaiškinamasis raštas. Kadangi lenkai, kaudamiesi su vokiečiais, pasirodė esą ištikimi valstybei, jų teises reikia lyginti su teisėmis kitų Rusijos gyventojų, sako paaiškin.raš-

brazdyt, arba net ir uodegėlę pamušti, ir del to persenus'o elgetos tur mano nabagėlis šunelis sopulį kęsti. Palauk, tegul tik Dzidorius parvažiuos iš prekimiečio, tai liepsiu pasimirkoti gerą pantį, o patiesime tave ant zoslano, o per nuogąją t'iek įkrėsime, kad tu ir savo vaikų vaikams pasakysi, jog gspadoriaus šuva šimtą sykų vertesnis už elgetą, berną, ir už piemenę visus kartu į vieną krūvą sudėjus, tu žinosi, kaip gspadoriaus šunį šienavoti

Piemenukė išpurvyta, sudumbyta spruko, kaip stirma atgal į bulvnyę prie darbo, o Dzidorienė, dar ir seneliui iš piktumo užvežė porą šluotų, ir geru ypu, taip, kad senelis ėmė rėkti kiek valiodamas: "gelbėkit, kas į D'evą tikit, gelbėkit!" o šuva tolyn pabėgęs ir snuki augstyn pakėlęs tam šauksmui ir alausi pritar-damas, pradėjo staugt taip gražiai, kaip tik mokėjo.

Pro šalį važiojo vieškeliu žydelis gerai žinomas visoje apylinkėje Mauša Koeman vadinamas, kursai užsiminėjo, kaip ir visi Jerozolimos bajorai, prakilniausiu ir pelningiausiu visiems patarnavimu — prekyste. Jis buvo generalis pirklys minėtoje apylinkėje, jis pirkdavo viską: k'aušinius, skudurus, pakulas, linus, grūdus, skūreles, kailius ir viską, kas tik buvo parduodama, ir tai, po teisybei sakant, nepirkdavo, bet mainydavo ant tavoro, kaip tai: muilo, pipirų, adatų, gužakėlių, siūlių, ir tiems panašių mažozių.

Tai-gi tas žydelis, išgirdęs tokį alasą ir ermiderį, sustoję prie tvoros prisirišo arkli ir pasiėmęs į ranką botagą ėjo į kiemą pažiūrėti, kas ten darosi do lernas.

Senelis kunigas klebonas, grįždamas nuo ligonio, pravažiuodamas pro šalį, išgirdęs tą alasą ir tas apsisotjęs klausosi kas ten do pekla verda.

Neiškentė senelis; beklausydamas, išlipo palengvėl iš vežimo ir eina į kiemą paskui Maušą.

Dzidorienė, pamačiusi juos ateinant, gerai nepažino ir manė, kad tai du žydeliai. Tai ėmė paleidus gerkle dar labiau plūsti, ir siundyti su šunim: uži rudi, uži... papjauk tuos biauzybes.

Klebonas nebeiškentęs ir sako: "Dzidorienė, ar tu pašėlai, ar tu sukvailiojai. Aš vis tave skaičiau už vieną iš geriausių moterų — o dabar, tai pamačiau, kas tu per paukštė. Nebereikalo žmonė'ai tave keikė."

Tik dabar Dzidorienė pažino, kas toks su ja šneka — ir šoko atbula į grincią, bet koja paslydo ant šlapio pagalia, kurs buvo skersai grabės perdėtas ties durimis ir taip smarkiai virto aukštieninka, kad su galva pasiekė priemenės slenkstį ir bekrisdama nusisuko sprandą.

Žydelis, tai pamatęs, suriko gevalt! Kunigas kalbėjo: amžiną atilį! duok jai, Viešpatie.

Šuva staugė au! au! au!

Piemenukė, pro plyšį žiūrėdama, džiaugėsi, kad jau lupt negaus. O našlaitėlė nieko nematė — ir nežinojo. Kamputyje už kaladės susirietus patydomis verkšleno, bijodama, kad močeka neišgrįstų, ir vėl plaukus nepradėtų raut.

F. V.

vių atgijime ir lingvistikoje ir 2) Amerikos lietuvių spanda ir leidiniai šiuo metu. Geistina, kad apsilankyti kuodang'ausia draugų lietuvių studentų.

ATSTOVAS M. YČAS

susirgo gerkle. Visai uždrausta jam kalbėti. Daktarų siunčiamas lapkričio 2 d. jis važiuoja iš Petrapilio į Soči Kaukaze į sanatoriją.

(Lietuvių Balsas.)

LAIŠKAS EJO 55 METUS.

Los Angeles, Cal. — Prof. Ward gavo laišką, kurs buvo rašytas ir pasiųstas lap. 6 d. 1860 m. Laiško autorius buvo kun. S. Ward iš Neoga, Ill. Tas laiškas buvo rašytas jau prof. Wardo tėvui.

Kaip ir kur tas laiškas buvo užkliuvęs — niekas nežino.

Kas girdėt lietuvių kolonijose.

PITSTON, PA.

Lietuviai pusėnai laikosi.

Pittston'o miestelis yra ne-perdidelis, ale mūsų tautiečių lietuvių yra skaitlingas būrelis. Yra čionai dr-jų gana skaitlingai, klubių, taip-gi a-biejų Susivienijimų kuopos. O ypatingai Lietuvių jaunų vyrų katalikiška draugija, kuri vos keli metai kaip susitvėrus, o jau daug yra nuveikusi del labo lietuvių tautos. Tai-gi patar-čiai, idant visi jauni vyrai katalikai prigulėti į tą prakilnos dvasios draugiją.

Yra čionai ir darbu, tik žinoma daugiausia anglekasyklose. Uždarbiai nevienoki: paprastiems mokama 2 dolerių ir 3 centai į dieną. Žinoma nekurie uždirba ir 3-4 dolerius į dieną. Taip-gi Pann. Coal kompanija baigia statyti milžinišką "brekerį," kuris tapo sudėgintas praeitais metais, kuris žada pradėti dirbti ateinantį sausio mėnesį 1916 m. Ten ir mūsų tautiečių lietuvių nemažas skaitlius gaus darbu nes ir pirma didesnė dalis lietuvių ten dirbo.

Bangina streikai.

Tik žmoneliai yra baimėje nes ateinantį balandžio mėnesį žada būti streikai. Tai-gi de-lei tos priežasties daugumas apleidžia šiuos darbus ir važiuoja, kur į fabrikus ieškoti darbų. Tai-gi likusiems ant vietos lieka lengviau darbus gauti.

Merginų darbai.

Merginoms čionai darbų mažai yra. Merginų, atkeliavusių iš Lietuvos mažai yra. Daugiausiai čia gimusių ir augusių, iš kurių kelinta dalis dirba pas sėtimtuosius krautuvėse, o nekurios dirba šilko fabrikose ir tai neką teuzdirba.

Vladas Palupis.

BINGHAMTON, N. Y.

Paskaitos.

Sv. Juozapo parapija surengė paskaitas, kurios atsisbuvo 12 d. gruodžio, Huts svetainė.

Jonas Stanislaavičius kalbėjo pirmiausiai apie "Žmogaus Sveikatą." Pasiškinio, kodel mums reikia užsilaikyti gerai ir darodė, ką reikia daryti del žmogaus gyvybės ir sveikatos. Paskui Kazimieras Vaičiūnas skaitė iš moksliškos knygos apie "Žmogaus Dorybę." Joje puikiai darodė, kad žmogus turi stengtis ir dagaut mokslą. Paskui p. Vaičiūnas taip-gi laikė prakalbą, kurioje gerai išaiškino savo paskaitą ir darodė, kad mums reikia gaut mokslą. Žmonės girdėjo daug sa unaudingų patarimų ir buvo patenkinti.

Blogai pasielgė lietuvi.

Lietuvių Darbininkų Tautiško Namo Bendrovė surengė teatrą Lietuvių Svetainėje ant Clinton Street 12 d. gruodžio. Buvo atlošta "Pirmi Žingsniai." Labai buvo dailiai atlošta ir už tą mes galime pagirti loikus už jų darbą. Ale labai reikia kritikuoti publiką, nes visiškai blogai pasielgė. Darė tokį truksmą, kad sunku buvo, girdėt ką loikai šneka. Man rodosi, kad jeigu žmonės atėjo paklausyti lošmo, tai turi užsilaikyti ramiai. Delto turėjo būt išrinkti prižiūrėtojai, kurie būt sustabdę tą truksmą.

Prakalbos.

Sv. Juozapo parapija surengė prakalbas Lietuvių Svetainėje 13 d. gruodžio.

Kun. Slavinskas iš Rome, N. Y. kalbėjo apie parapijos reikalus ir pagyrė, kad žmonės gerai rūpinasi įtaisyti parapiją Binghamtone. Toliau kalbėjo apie socializmą.

Buvo duota keli klausimai ir kun. Slavinskas visus atsakė gerai. Buvo duota daugiau klausimų, ale laikas nedavė atsakyt visus, buvo atidėta ant kito laiko.

Publika stebėtinai ramiai užsilaikė ir dar pirmą kartą taip gerai pasielgė. Matome, kad jau pradeda susiprast mūsų lietuvių. Girdėjęs viską.

NORWOOD, MASS.

Pralošė streiką.

Kaip jau buvo minėta 35 No. "Darbininko" apie iškilusį Winslow Bros. Smith Co. streiką ir kaip buvo minėta, kad penki liko tame rume, tai ant rytojaus ir tie išėjo.

Virš minėtojų dirbtuvėjų dirba apie šešis šimtus darbininkų ir neturi jokios unijos. Išėjo vienas rūmas virš 20 darbininkų. Jie reikalavo pakėlimo mokesčio ant 15 nuoš. Kompanija nesutiko išpildyti reikalavimą. Tat metė darbą ir išėjo, bet išėjo nežino ką daryti, bėga vienur ir kitur rodos klausitis ką daryt, žinoma gavo patarimą, kad šauktūsi prie American Federation of Labor. Norėjo, kad visus dirbtuvės darbininkus iššauktų ant streiko, bet organizatorius pribuvęs pasakė, kad jis negali nieko daryt kad nesusiorganizuos unija. Unija tapo užmegsta, bet visus darbininkus negalėjo išvesti streikuoti o į streikuojančių vietą priėmė kompanija streikaujančius ir priėmė tris syk tiek daugiau ir streiką pralošė. Dabar darbo atgal negauna visi, kurie pirmą dieną išėjo, tik tiems duoda, kurie išėjo vėliau. Streikavo lenkai, rusai ir d'žiuma lietuvių. Labai tokie streikai neigistini ir turi darbininkai daug nukentėti. Reikėtų darbininkams apie tai labai pagalvoti. Jeigu mano streikuot, tai turi gerai prisirengti, iškalno susiorganizuoti o uniją ir kad išeitų nevienas rūmas darbininkų, bet mažiausiai nors pusė. Tada ir kompanija prisibijotų ir gal išpildytų reikalavimus, nes streikas, tai ne vaikų žaistas. Tame rume mokesčiai nuo 9 iki 12 dolerių.

Darbininkas.

BROOKLYN, N. Y.

Unijos susirinkimas.

Gruodžio 10 d. buvo abelnas A. C. of A. lietuvių unijos susirinkimas. A. A. Stanaičio žuvusio didžiam Brooklyn'o gaisre, moteris prisimūtė unijai padėkavonės laišką už prisidėjimą palaidojime jos vyro. Vėliau nutarė savo nariams, kurie yra jau neužsimokėję mėnesinių per 15 mėnesių, užsimokėti dvigubai mėnesines. Šiaip dar viena mergina mergina padėjo \$10.00 bausmės už negražų įvardinimą kitos merginos. Šiaip svarbesnių dalykų nebuvo. Darbai prie siuvėjų abelnai imant jau susilpnėjo. Mat dabar baigiasi žieminis darbas, o prasideda vasarinis. Bet balius ant Kalėdų tai rengia kas tik gyvas.

Unijistas.

BROOKLYN, N. Y.

Išbaidė publiką kaukėmis.

Gruodžio 12 d. buvo vakaras L. Biznierių su prakalboomis. Žmonių buvo pilnas L. Namas. Pirmiausiai kalbėjo p. Vinikaitis, nukalbėjo bizn'o reikaluose. Deklamavo p-lė Petruskiutė "Kur Rubežiai," dar antroji p-lė Petruskiutė deklamavo. Kalbėjo "L." bosas Neviackas. Nukalbėjo tautiškaiki. Ar-gi jau kas-žin internacijopalo išsižadėjo. Slankiojanti paveikslai buvo rodomi (galvos) prie jų vienas pusrūgtis prisagstino pavardes netik iš publikos, bet ir Gabrį, Strumskį, Račkauską ir kitus. Iš publikos kiti buvo užgauti, atkeršino šaukdami ant kitų parodomų kaukių. Po tų paveikslų didžiama publikos beveik neteko, paskutinių paveikslų jau visai nerodė, nes nebuvo kam.

Buvs.

EASTON, PA.

Nelaimė su automobiliu.

Gruodžio 6 d. keletas lietuvių norėjo automobiliu pasivažinėti. Bet mažai temokėjo važiuoti ir trenkė sveiman naman, kur sukėlė didelį ermyderį. Gyventojai manė, kad teutonai ėmė mūsų miestelį bombarduoti. Šoferis buvo suareštuotas. Paleistas po \$500.00 kaucija. Easton'etis.

CHICAGO, ILL.

Pralaimėjo streiką.

Gruodžio 15 d. streikininkų vadas Hillman rubsiuviams apreiškė, jog streiko negalima jokiuo būdu laimėti. Streikavo 11 ir pusę savaitę ir dabar be kepurės suvargę darbininkai turės eiti bosu prašyti, kad priimtų atgal į darbą. 15-000 už 10 dienų nusiminę turės grįžti darban.

Kaip girdėt, tai šneka, jog streikas nebuvo legališkai iššauktas. Baisu, jei kenčiame del darbavių nelabumo, bet daug kartų baisiau būti savo niekingų vadų apgautais.

Apsišvietės.

BROOKLYN, N. Y.

Apgaudinėjimas.

Gruodžio 14 d. Griktas rodė paveikslus. Pagarsino, jog rodyt karę į Lietuvos kaimus. Tai ir žmonių prisirinko nemažas būrelis. Bet parodė, kaip kunigas laimina karveivius į karę einančius. Tai ir atidūrė savo kakarinę, ėmė pliauoti — žmonės pradėjo skirstytis.

Paskui rodė daugiau niekingų paveikslų. Parodė Kristų sunkiai nešančių kryžių ir kunigą pilvą nešančių ant dviejų kedžių. Žmonės, eidami lauk spiaudė ir sakė uždėk išmetę po 10 c.

Ar tai neapgaudinėjimas, ar tai ne suvedžiojimas.

Ten Buvs.

HARTFORD, CONN.

Moterų Sąjungos Susirinkimas.

Laikytas susirinkimas Gruodžio 6 d. 1915 m. Atsilankė ant susirinkimo kone visos narės ir svarstė savo bėgančius reikalus. Visų pirma persitarto sav priešakis svarbiausius punktus. Kaip pagerinti moterų būvį ir kaip būt geriau skleisti apšvietą ir susipratimą tarpe Amerikos moterų ir merginų. Vienas mums reikalingiausias dalykas tai turėti savas Organas Laikraštis. Tada mums plačiau vartai atsidadytų prie apšvietos.

Nors ir dabar turime tarti ačiū katalikiškoms laikraščiams, kurie įvedė moterų skyrius. Kad tik mes netingėtumėm užpildyti ir perskaityti. Bet vis dar moterys neturi tiek noro prie skaitymo kiek reikėtų. Tai mes tikimės susilaukti savo moterų laikraštį. Labiau įprastumėm prie skaitymo. 17 kuop. narės žada stengtis pagal savo išgalas darbuotis, kad padidintų laikraščio fondą. Buvusio teatro "Kas Bailis" liko pelno \$10.00. Paskyrė \$5.00 į laikraščio fondą ir-gi nutarė tuojaus po Kalėdų surengti vakarelį su prakalboomis ir išsimokinti teatrėlį "Kumutės" iš "Vyčio." Pradėta mokintis. Tame daugiasie pasidarbuoja p-lė A. Stravinskaitė. Ji yra sumani ir gerai mokinčia. Buvo rinkimas valdybos. Pirm. B. Siatkaitė, vice-pirm. V. Gedvilienė, prot. rašt. V. Stalliunaitė, fin. rašt. C. Misionienė, ižd. A. Sragienė, ižd. o globėjos: B. Palubinskienė ir O. Siriuonienė.

Pagaliam M. Overlingaitė ir O. Mikiutė, narės iš 1-os kuopos, priminė aukiavimą i Moterų Kalėdinį Fondą. Vienbalsiai buvo priimta. Paskiau prasidėjo aukų rinkimas. Aukavo sekančios ypatos:

Kun. A. Ežerskis \$4.00, B. Siatkaitė \$3.00. Po \$1.00 M. Siatkaitė, A. Petromienė, B. Palubinskienė, A. Nausiedaitė, A. Slegaitienė, S. Slegaitė, M. Milašutė, B. Balsienė, V. Giedraitienė, O. Gričaitė, V. Stalliunaitė, M. Miriomienė, O. Kazlauskaitė, C. Siriuonienė, A. Janulaitė, E. Čekanauskienė. Po 50c.: K. Lazdauskienė, M. Valavičienė, J. Balčienė, J. Milašienė.

17 Kp. Korespondentė.

Liet. Vyčių 41 kuopa, kaip jau buvo rašyta, rengė jubilėines prakalbas paminėjimui pirmutinio Seimo Vilniuje. Pirmiaus buvo pagarsintas 12 d. Gruodžio, bet del tulų priežasčių tą minėtą dieną neįvyko, surengtos 16 d. Gruodžio. P. Sv. parapijos salėje. No. 5-t gat. Brooklyn, N. Y.

Pirmiausia vietinis klebonas kun. Petkus, paaiškines vakarėlio tikslą perstatė gerb. kun. Dobužinską iš Newark, N. J. už kalbėtoją. Taigi

gerb. kun. Dobužinską matyti labai menkos sveikatos, ir sakės neturėjęs laiko prisirengti. Vienok aiškino kiek galėdamas apie tų laikų visuomenės judėjimą visuokių srovių. Taipogi kaip tas pirmutinis seimas buvo įvykintas, viską gražiai nupiešė už ką susirinkusieji išreiškė padėkavonę delnų plojimu.

Tolesniai kalbėjo p. A. J. Staknevičius iš Bloomfield, N. J. Taipgi pradėjo nuo to pirmutinio seimo iki šiai dienai.

Nors šiandien sakė, viskas sunaikinta, bet ne iš mūsų priežasties. Kaip kiekvienas žinome, kad dabartės mūsų auklėtojai, broliai ir giminės mirs iš bado ir šalčio išblaškyti po visas dalis Europos šio laikais daugybė be pastogės, be tinkamo apdaro, be duonos karnio va toja. O mes amerikiečiai kiek į juos atkreipiam atidos, išsiskirstę į visokias partijas kovojame daugiausiai vieni prieš kitus. Taipgi paminėjo, suliginus skaitlių Amerikiečių lietuvių aukas, kurias iš viso suaukavo — pareina tik po dešimtį centų nuo ypato. Matot kiek mūsų broliai atjaucia savo tėvynės brolius ir seseris.

Paskausei kalbėjo p. K. J. Krušinską vietinis. Taipgi pradėjo nuo organizacijų vienybėje arba yra atsiikiama. Taipgi priminė, kad reikalinga mums tokia organizacija, katra sulietų — sužadintų tą jaunimą prie veikimo prie vienybės ir prie vieno idealo...

O tuomi įrankiu dabartės yra geriausiai tvirties prie L. Vyčių organizacijos, jaunimo susivienijimo.

Mes turime tokių vadinamų rimtųjų laikraščių, kurie drįsta savo skiltyse tą organizaciją ir jos veikiantas ypatas pavadinti niekiausiai žodžiais. Kaip vienas iš tų pasakė: "Kemės nē politika," už ką? už tai, kad kun. Kemėsis daugiausia veikia tokioms ideališioms draugijoms. Labai daug pasidarbuo Liet. Vyčių organizacijoj.

Toliaus-gi ragino apielinkės jaunimą ateiti prirašyti prie vietinių vyčių kuopų. Dirbti, veikti, lavintis visiems išvieno, o tuomi mes nuveiksime milžiniškus darbus.

Kp. Korespondentas.

CICERO, ILL.

Moterų veikimas.

S. L. R. K. Moterų Sąjungos 2-ra kuopa, turėjo savo priešmetinį susirinkimą gruodžio 12 d. 1915 m.

Pirmiausiai pabaigta tartis apie rengimą vakarienę, kuri atsisbuvo sausio, 1 d. 1916 m.

Paskiau sekė rinkimas valdybos ant sekančių metų. Valdybon išrinkta sekančios ypatos:

Pirm. B. Siatkaitė, vice-pirm. V. Gedvilienė, prot. rašt. V. Stalliunaitė, fin. rašt. C. Misionienė, ižd. A. Sragienė, ižd. o globėjos: B. Palubinskienė ir O. Siriuonienė. Pagaliam M. Overlingaitė ir O. Mikiutė, narės iš 1-os kuopos, priminė aukiavimą i Moterų Kalėdinį Fondą. Vienbalsiai buvo priimta. Paskiau prasidėjo aukų rinkimas. Aukavo sekančios ypatos:

Kun. A. Ežerskis \$4.00, B. Siatkaitė \$3.00. Po \$1.00 M. Siatkaitė, A. Petromienė, B. Palubinskienė, A. Nausiedaitė, A. Slegaitienė, S. Slegaitė, M. Milašutė, B. Balsienė, V. Giedraitienė, O. Gričaitė, V. Stalliunaitė, M. Miriomienė, O. Kazlauskaitė, C. Siriuonienė, A. Janulaitė, E. Čekanauskienė. Po 50c.: K. Lazdauskienė, M. Valavičienė, J. Balčienė, J. Milašienė.

Išviso surinkta \$25.00. Valio moters!

Sajungietė.

LONDONAS, ANGLIJA.

Pabaigoj lapkričio mėnesio, klubo nariams pilnai užsimokėjusiems mėnesines mokesčius, valdyba kiekvienam tokių gražino po 9 penus. Bet vietoj pinigų gavo tikietus. Žinoma klube tik buvo galima suėjęs sau ką norimo pirkti.

Klubo stovis tvirtas šiais metais tuom, kad apsimoka visos bėgančios išlaidos ir dar atlieka kartais šiek tiek pelno. Matomai šiais metais turėjome klube sekretorių labai darbštų p. J. Sležinską.

5 d. gruodžio oras atšilo, buvo pagadlyva.

Kalnavertis.

BROOKLYN, N. Y.

Šmeižimas.

Vienas iš tarnautojų Ap. Panelės Sv. bažnyčioj paleidęs melo žodį, būk kun. Petkus jiems sakęs, kad kun. Maliauskis nėra iš Lietuvos atvažiavęs, bet jis turis parapiją Indijoje, tai reikiąa renka aukas ne del Lietuvos bet del savo biznio.

Meilus broluti lietuvi, kodėl mes stojame neprieteliais savo Tėvynės ištraukdami kąsni duonos nuo burnos gal savo tėvo, matušės taip darydami, nes daugel patiki melams.

K. D.

WEST LYNN, MASS.

Spyčius.

12 d. gruodžio š. m. L. U. Klubas parengė prakalbas. Samdytas kalbėtojas buvo Smelstorių, vienok šis klubas yra neprigulmingas jokiai partijai. Bet valdyboj visi socialistai. Tad ir kalbėtojus samdo iš socialistų.

Dabar eisim prie kalbėtojo. Tema jo buvo neva vien klubo gerovė. Bet jis visai nesilaikė temos. Vien tik kumščius sugniaužęs siuntė D'evui ultimatum. Paskui pats tvirtino, kad jis netikis, kad Dievas esąs ir, kitokias bėprotystes kalbėjo.

Talpint jo visus žodžius, tai ta pati balta popiera pasidaryt juoda iš gėdos. Bravo West Lynn'o klubičiai! Lai daugiau surengs tokių spyčių, o tada viens kitam gėdysis pažiūrėt į akis.

Karklas.

Iš Rygos. Laikraštis "Berliner Tageblatt" iš Rygos per Stockholmą gavo tokių žinių:

Rusų laikraščiai iki šiol pasididžiuodami bei pajukdami yra tvirtinę, jog generalfeldmaršalas Hindenburgas bene vis tik liksias netoli Rygos. Bet pastarais laikais jie ėmė pratinėti savo skaitytojus prie nuomonės, kad Ryga bei Dunaburgas gali veik tekti Vokiečiams. Rygoje eina tuo tarpu tik vienas laikraštis "Rizskoje Obozrenije". Stipriai Baltijos Vokiečių ramtis, senoji "Rigaishche Zeitung" ėjo ilgian bet lygiai kaip Latvinių laikraščiai sustoję ėjusi, ne dėlei skaitytojų trukumo. Iš 600,000 gyventojų, buvusių taikos laikais Rygoje, bus dar vis likę apie 200,000, kurių didžiausia dalis Baltijos Vokiečiai. Žinia, kad tai vis daugiausia žemųjų sluogsnių žmonės. Pasiturtintieji atidavė raktus bei antspaudą miesto valdybai ir kito-se vietose laukia, kuo visa tat baigsis. Negalima jiems to blogu paskaityti. Nės Rusų valdžia, kiek tik įmanydama, stengėsi apkartinti buvimą Rygoj. Priverčiamoji "evakuacija" rods yra užsibaigusi, nėra iš daugybės pabėgėlių Rusijai vien tik nesmagumai. Ryga todėl taip ištūstėjo, kad sunku ten gventi. Mokyklas perkelia Petrapilįn, Maksvōn, Smolenskan. Telefono įtaisymai bei miesto vandens įvedimas pašalinta. Dagi tramvajus bėgiai išplešti ir dar vartotinoji medžiaga išgabenta Petrapilįn. Vars, žinia, visas rekvizuotas. Varinis luteronų katedros stogas nuo 1863 metų, 50,000 rublių vertybės, nuplėstas. Varpai jau senai Maskvosje. Juokinga, bet tikrai rusiška, kad nebežinia, kur yra dingęs lombardas, ar jį perkėlė Petrapilįn ar Maksvon ar kokio nors "rupestingo" valdininko sandelin. Fabrikų iškraustymą bei perkraustymą tvarkė generolas Zalobovskis. Reikia pripažinti, jog jis yra t darba atlikęs nuodugniai. Šimtas su viršum fabrikų išgabenta. Jis pats aplankė kiekvieną fabriką ir įsakė, kas reiki pašalinti, kas išvežti, kas su naikinti. Kai-kurie priešinosi naikinimui, kiek įmanydami.

Taip stipriai priešinosi vagonų fabrikas. Ir gelžkelio valdyba ilgai vilkino. Bet niekas nemačijo. Pirmiausiai iškraustė automobilių firmas, paskui gelumbių sandelius bei konservų fabrikus. Visi turėjo atiduoti paskutinį savo išteklį, nesudrbitą medžiagą sukrauti į vagonus, mašinas išgabenti darbininkus paleisti. Celiuliozės fabriką "Waldhof" Pernavoj Rusų administracija sunaikino ugnimi; drauge sudegė ir 80,000 sieksnių malkų. Ir gelumbių fabrikas Cintenhofo ties Pernava bei Dago-Kartelė Dago saloje tik tušti murai tepaliko.

4,000 darbininkų šeimynų, kurios metų metus ten buvo ramiai dirbusios ir gyveno gražuose sodnuose, dabar pakliuvę vargan. Rusų karuomenės vyresnybė rods pristatė visus beduonius proletarus žemės kasti, bet žmonos ir vaikai nieko negauna ir alkani valkiojasi miesto gatvėmis, kuomet jų vyrai ir tėvai kažn kur turi dirbti naujus apkasus, idant miesta prakišus, tolesnis Vokiečių slinkimas taptų sustabdytas. Girdėti, jog vyriausiasis rusų štabas yra tvirtai pasiryžęs ginti Dunaburgą bei Rygos tvirtovę iki paskutinios. Sodiečiai apie Rygą taipgi turi daryt bėdos. Liko tik moters, nėra pirmosios bei antrosios eilės atsarginiai paimta visi, taip jau per antrąją sergančiųjų bei netinkančiųjų reviziją pašėmė paskutinius vyrus iš kaimų. Moters grynė, kad žiemkenčių visai nesėty, nes, girdi, juk vistiek nebedagos. Niekur nekulia. Maisto visai pritruko. su Navadausku turėti kokį reiduos bei pieno sunku kur kalą, tai žinokite, kas jis per

gauti. Smulkių pinigų taip pat nėra, iš ko kita kartais vadyba ilgai vilkino. Bet niekas nemačijo. Pirmiausiai iškraustė automobilių firmas, paskui gelumbių sandelius bei konservų fabrikus. Visi turėjo atiduoti paskutinį savo išteklį, nesudrbitą medžiagą sukrauti į vagonus, mašinas išgabenti darbininkus paleisti. Celiuliozės fabriką "Waldhof" Pernavoj Rusų administracija sunaikino ugnimi; drauge sudegė ir 80,000 sieksnių malkų. Ir gelumbių fabrikas Cintenhofo ties Pernava bei Dago-Kartelė Dago saloje tik tušti murai tepaliko.

("Dabartis.")

ŽINOTINA VISIEMS KATALIKAMS, O YPATINGAI KUNIGAMS.

Laikau savo priederme pranešti gerb. visuomenei, kad praeitą pavasarį už įvairius prasižengimus liko paliausotas nuo vargonininkavimo vietos Juozas Navadauskas, kurs paskui apsigyvenęs toj pačioj parapijoj labai energiška pradėjo demoralizuoti mūsų jaunomene, t. y. prisijungęs prie kitų dviejų — trijų šliuptionių, pradėjo tvirti šliuipines draugijas, kuomet aš nuo jo atitraukiau katalikišką jaunomene, tai J. Navadauskas išvažiuo vargonininkauti pas Serantonio bambiją Miekevičių ir ten kelius mėnesius ištikiškai bambizui tarnavo. Atsižvelgdavo bambiją ir į mūsų parapiją ir rūpestingai rengdavo jam prakalbas, bet kaip tos prakalbos Navadauskui su Miekevičių pasisekdavo, tai apie tą ir rimtą laikraštį neverta ir rašyti, bet bus 3 No. aprašyta juokų laikratyje "Žvirblyje." Todel, jeigu prisieitų kam nors su Navadausku turėti kokį reiduos bei pieno sunku kur kalą, tai žinokite, kas jis per

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJOS ST. SIMKAUS KOMPOZICIJOS.

- 1) "Oželis" mišriam chorui prie pijano 60c.
- 2) "Scherzo" pijanui (solo) 60c.
- 3) Šia nedėlėlė" mišriam chorui prie pijano 25c.
- 4) "Plaukia sau laivelis" vienam balsui arba moterų chorui prie pijano 40c.

Galima gauti tikslai "Muzikos" redakcijoje: 3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA. Ten pat galima gauti "Keturiš dainos" vienam balsui prie pijano — 80c. Dang užsisakant — didelė nuolaida.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

vienas. O jeigu jis kartais perkeistų savo pavardę, tai jis išrodo šiaip: augstokas, laibas, akys ir plaukai juodi, veidas, kuomet blaivas, tai baltas, o kuomet jis girtas, tai raudonas. Apie J. Navadauskio čion pamėnė gyvenimą gali paliudyti tiek liudytojų, kiek šv. Antano parapijoje yra katalikų parapijonų: nes jo biaušius prieš katalikinius veikimas yra viešas.

B. J. Navadauskas yra vedęs, ir girdejas, kad išvažiavo kur ten į Brooklyn'o apylinkę į katalikišką parapiją.

Kun. A. Janušas.

Vietinės žinios.

NETIKUSIO VEIKALO LOŠIMAS.

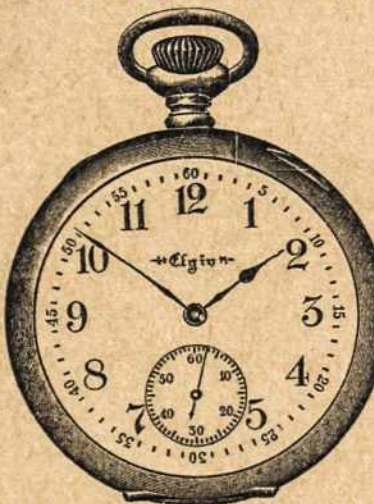
18. d. gruodžio Lietuvių Sveikatinėje 60-tos socialistų kuopos artistai sulaukė tragediją "Jezuito Sąžinė." Teisingai sakant sulaukė vidutinėiškai. Geriausiai atlošė Malvynos rolė Ramanaušienė, policisto rolė Berzelis ir Mašo rolė Skibiris taipgi nepeiktinai atliko.

Pats veiklas yra visai nekokas. Socializmo ideją perstatė palei "sakininkų" šablona. Viešpataujanti mintis visame veikale tai ta: kad katalikų ir stačiatikių dvasiškija turinti su žemiausiais policijos tarnais artimus sąryšius ir išnaudojanti net tiems tikslams ir šv. išpažinties paslaptį. Matyt to veikalo autorius visai nesuprato ar nemokėjo parodyti socializmą prakalnesnės, taip sakant idealės pusės. Nes veikale veikiantieji socializmo vadai lošia taip žemas roles, iš kurių greičiau galima juos priskaityti prie plėšikų, kriminalistų negu prie idejos platintojų ir revoliucijos vadų. Abėnai visas veiklas daro įspūdi toki, kad jis sulipytas iš šmotelio surankiotų iš "Sakės" špaltų. Danguja žmonių iš šio veikalo pasipiktino; ypač, kad buvo pajukiami vardai kun. Alšauskio ir p. Martyno Yčo.

Ten Buvęs.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krantuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste su vienytą Valstijų ir Kanadoj, di delį nuosimtį duodam perkupčiams, didelį naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINYLA.
822 Washington St., Boston. Mass

C. & P. Phone St. Paul 5947

Grabininkas ir Balzamuotojas

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vienantčiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane. Ofisas

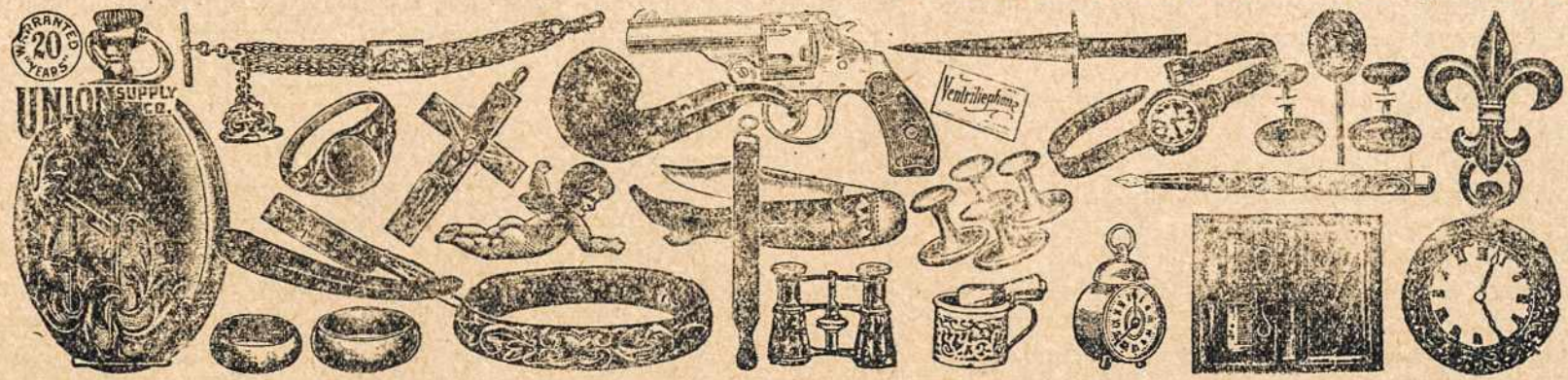
JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

\$100.00 Dovana 21 akmens 14 k. auksotas LAIKRODĖLIS \$ 6.65

\$100.00 duosim kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti pardavinėja ant 21 akmenio 14K. Gold Filled, Gvarantuotą ant 20 metų laikrodėlį, kol mes parduodame už \$6.65, ir duosime 35 auksotą padėtus prezentus dykai.

Prie užsakymo norime įvesti ir išplatinti tarpe visų ant 21 akmenio laikrodėlius, mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kuris prisiųs mums šį apgarsinimą ir 20 centų iškalno, mes tuojaus pasiusime per krąsą arba Ekspresu del ištyrimo ant 21 akmens, 14K. Gold Filled laikrodėlį trimis viršais, gražiai išbraiziotas, gvarantuotas ant 20 metų. Kuriam, mes nušume kainą iki \$6.65, ir priedo prie to laikrodėlio duosime 35 prezentus visiška dykai. Retežėli su kabliuku, 32 cal. Revolverį (Model), Durtuvą, Pypkę, Žiūroną, Peiluką, Fontaninę plunksną, (Miniature) Budilniką laikrodėlį, Britvą, Puoduką, Kryžiuką, Žiedą, Branzalietą, Sliūbinius žiedus, laikrodėlį (Model) su špilkute, laikrodėlį su Branzalietu, špilkute, Mankietams ir Kalnieriams guzikučiai, Kišeninis veidrodėlis su šukoms, Kriukutį ir Krapštuką. Kada laikrodėlis ir tie 35 prezentai bus atnešti į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokėsite likusius. Tas laikrodėlis gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką, mes taisome arba apmainome ant naujo dykai. Tik reikalaujame prisiųsti mums 20 centų stampomis su laikrodėliu, apmokėjimui persiuntimo lėšas.

Jeigu jus norite turėti gerą laikrodį, tai pirkite tikrą ant 21 akmens, 14K Gold Filled, gvarantuotą ant 20 metų.

Iš Kanados visi pinigai turi būti prisiųsti iš kalno.

Naudokitės šiuo pasiūlyjimu ir prisiųskite kuogreičiausiai užsakymą.

Adresas toks:

UNION SUPPLY COMPANY, DEP. 146, ST. LOUIS, MO.

PRANAŠAUJA DIDĮ STREIKĄ.

C. P. Anderson, žymus Bostono anglų pirklys, važinėjo po Pennsylvania ir sugrįžęs sako, jog pavasarį kilsiąs streikas. Kovo 31 d. pasibaigia mainierių kontraktas ir balandžio 1 d. prasidės streikas. Visoje šalyje pritrūks anglų, del ko turėsia daug dirbtuvų užsidaryti. Mainose trūksta darbininkų. Dangelis mainierių važiuoja į dirbtuves ir taipgi daug svetimtaučių išvažiuoja Europon stoti armijon.

Unijos pastatė tokius didelius reikalavimus, kad kompanijos vargu geroju nusileisiančios.

PAKĖLĖ ALGAS.

Waterbury, Conn. —Seovill Manufacturing kompanija paskelbė, jog pakėlus algas savo darbininkams ant 10 nuosimčių.

FORD ŠALTAI PRIIMTAS.

Amsterdam. — Garlaivis Oscar II, kuriuo plaukė Ford ir talkininkų partija jau pasiekė Norvegijos krantų. Buvo įplaukę į Christiansand. Jokio oficialio pasitikimo nebuvo. Mažai kas indomavo taikininkais. Tik keletas laikraštinių buvo užėję ant garlaivo.

Neilgai pabuvę tame mieste įplaukė į Christiania.

MILETOJUI MUZIKĄ IR DAINAS.

8 lekeijos lietuviškoj kalboj išsimokini (notų) "Gaidų" ant visokių instrumentų kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam mokėtum 50c. už 1 lekeiją. Knyga \$1.50 parduodu už \$1.00. Adresuokit:

JURGIS A. BARONAS,
P. O. McKees Rocks, Pa.

Karė tai mūsų nuostolis.

Mūsų nuostolis, tai jūsų laimėjimas. Piningai nereikalaujami.

Užmokama daiktus atsiėmus, jeigu jie patiks.

Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tūkstančius dolerių dovanoms supažindinimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik apribuotą laiką mes duosime šitą dailią išrašytą auksotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95 ir visus skutiniosios prietaisus iš 4 dalykų, o taipgi lenciūgėlis, žiedas fontaninė plunksna, dežė Habanos cigarų ir ant 7-nių šūvių nikeliuotą revolverį — DYKAI. Pilnai gvarantuotą. Kitur tie daiktai parduodami po \$25.00.

Pasiūlijimas: Pakol tavorų yra, atsiųskit šitą apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlyjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šandien, o sutaupysi piningų.

EXCELSIOR WATCH CO. DEP. 922 CHICAGO, ILL.

Neskaityk čionai,

JEI NENORI PIRKTI GRAMOFONŲ IR LIETUVIŠKŲ REKORDŲ.

Mes patariame "Darbininko" skaitytojams nusipirkti gražų, naujos mados gramofoną ir linksminintis.

Naujausi lietuviški rekordai, indainuoti M. Petrausko ir kitų garsių dainininkų. Be dainų yra visokių maršų, valų, polkų ir daug kitokių gražių melodijų.

Reikalauk gramofonų ir rekordų katalogo. Visiems siunčiame dykai. Tik reikia prisiųsti keturių centų stampą persiuntimui.

Be gramofonų turime drapanų ir čeverių didžiausią pasirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

GRAMOFONŲ KAINOS NUO \$15 IR AUGŠCIAU.

Be gramofonų turime drapanų ir čeverių didžiausią pasirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

Chas. Urbon ir A. Pilvinis,
233 Broadway, (prie C St.) So. Boston Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

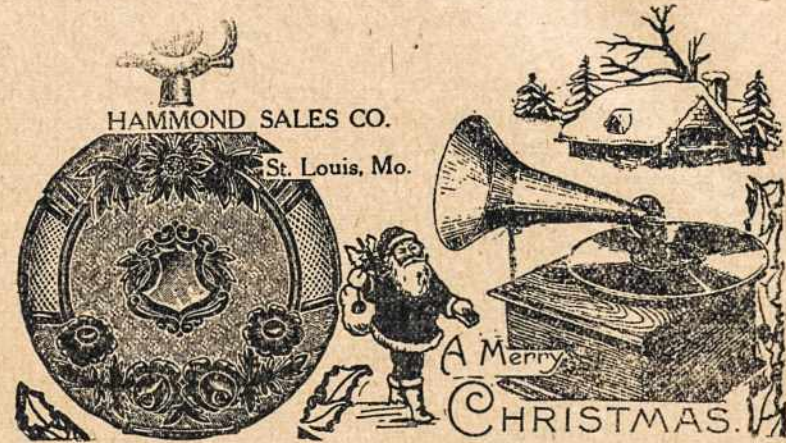
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 602 S. B.

K. Graneckas.

30 Essex St. Athol, Mass.

Apsidrausk savo sveikatą ir gyvastį katalikiškame susivienijime, o savo blaivumą apdrausk pilnųjų blaivininkų susivienijime.

10.000 Phonografų Dykai Del kiekvieno išduosime ant kalėdu.

Mes norime įvesti ir išplatinti tarpe visų naujausį 14K. Gold Filled, ant 20 metų gvarantuotą laikrodėlį; mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kas pirsks dabar nuo mūsų; gaus priedo dovanai Phonografą kuris geras del visokių rekordų, taipgi Columbia ir Victor.

Jeigu norite gauti tą nuleidimą, tai prisiųskite tą apgarsinimą ir 25 centus iš kalno su užsakymu, kad būtų teisingai, kad jūs tikrai norite pirkti ir mes jums tuojaus prisiųsime gražiausį 14K. Gold Filled laikrodėlį vyrams ar moterims, trims viršeliais, gvarantuotas ant 20 metų, sudėtas iš geriausio mechanizmo, kuriam nepaprastai žema kaina tik \$6.75 ir priedo duosime del jūsų Phonografą dykai ir dar retežėlį su pagražinimu.

Kada laikrodėlį ir Phonografą atneš į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokėkite likusius piningus. Jeigu ne, tai neimkite. Mes sugrąžinsime jūsų įmokėjimą.

Tas laikrodėlis yra gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką mes pataisome arba atmainome ant kito dykai, tiktaisi siunčiant mums laikrodėlį taisyti arba mainyti sykiu su laikrodėliu reikia prisiųsti mums 25c. krasos ženkleliais apmokėjimui persiuntimo lėšas.

Jei nebūsi užganėdintas piningus sugrąžiname. Iš Kanados visi pinigai turi būti prisiųdiami sykiu su užsakymu.

Siųsk užsakymą kuogreičiausiai, kol mes turime dar daug Phonografų.

Adresas toks:
HAMMOND SALES CO., Dept. 233, ST. LOUIS, MO

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių drangijoms, o ypatingai kukardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,

166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELO, MASS.

KALĖDOMS DOVANOS!

Geriausią dovana merginoms

"LOWNEY'S KREST" KENDŽIŲ

Po 2 dol. ir po 1 dol.

Taipgi "PERFUMOS" kviepalu, nuo 5 dol. iki 50 c., tai yra šitaip: \$5, \$4, \$3, \$2, \$1 ir 50c.

Cigarų, Cigaretų ir Tabako visokios rūšies po \$3, \$2, ir po \$1 Užskrynute

Reikalaukite per laiškus, prisiųsdami tokia suma pinigais už kiek norėsite tavora.

Aš išsiunčiu tuojaus gavęs piningus.

K. Šidlauskas, Aptiekorius

226 Broadway, So. Boston, Mass.

Visi skaitykit ir platinkite
"Darbininką"

\$500.00 Nebuvęs pasiulymas

\$500.00 Atlyginimo dykai!

\$500.00 duosim dovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvusį pasiūlymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14K Gold Filled ant 20 metų Gvarantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes, ir davė 31 prezentą prie laikrodėlio Dykai, tai tam duosim \$500.00 grynais pinigais už tai. O idant mūsų ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlius Gvarantuotus ant 20 metų kuolabiausiai praplatinti, darome dar nebuvusį pasiūlymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už \$6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 auksotą patalpintą prezentą duodame visai Dykai. Taigi kas mums prisiųs savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradotko stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuojaus ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlį, Gvarantuotą ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasaulj, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim auksotą parodytą 31 prezentą visai Dykai, kaip seka: Retežėlį su kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalietą, (miniature) Branzalietą su laikrodėliu, Setą špilkų, 32 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą atdarą (model) laikrodėlį, Durklą, Skūrinį tabakui krepšelį, Nikelinę dežutę del degtukų, (miniature) Budniką-laikrodėlį. Širdžiuke su retežėliu, (miniature) Žiūroną. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir Prezentus ir būsi užganėdintas, tai užsimokėsi likusius \$6.50, taipgi 30 centų už prezentų persiuntimo išlaidas. Jeigu nebūtum užganėdintas, tai nepirink, o mes sugrąžinsim tau 25 centus pradotko. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra ant 21 akmenio 14K Gold Filled, Gvarantuoti ant 20 metų, ir mes laike ty 20 metų mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai Dykai prisiuntus mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Tai-gi, pirkdamas iš mūsų laikrodėlį, visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus piningus reikia prisiųsti iškalno. Adresuok aiškiai taip:

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg. Dept 182. (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y.